

Krakowiaczek jeden...

Scenariusz lekcji dla szkół podstawowych

Treści z podstawy programowej:

Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. Uczeń:

- stosuje podstawowe pojęcia muzyczne (melodia, akompaniament, rytm, dźwięk, akord, gama, tempo);
- wykorzystuje w śpiewie oraz w grze na instrumentach znajomość pojęć i terminów muzycznych określających podstawowe elementy muzyki (melodię, rytm, harmonię, agogikę, dynamikę, artykulację);
- odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej (nazwy siedmiu dźwięków gamy oraz ich położenie na pięciolinii, klucz wiolinowy, znaki graficzne pięciu wartości rytmicznych nut i pauz, podstawowe oznaczenia metryczne, agogiczne, dynamiczne i artykulacyjne);
- określa charakterystyczne cechy polskich tańców narodowych (krakowiaka);

Tworzenie wypowiedzi. Uczeń:

- śpiewa ze słuchu (powtarza wzór lub powtarza i wykonuje z pamięci) lub z wykorzystaniem nut (w zespole, solo, a cappella, z towarzyszeniem instrumentu) piosenki z repertuaru dziecięcego i popularnego;
- odtwarza ruchem i gestodźwiękami proste rytmy i schematy rytmiczne krakowiaka;
- gra na instrumentach ze słuchu i z wykorzystaniem nut (solo i w zespole) melodie, schematy rytmiczne, proste utwory;

Analiza i interpretacja tekstów kultury. Uczeń:

- rozpoznaje charakterystyczne cechy polskich tańców narodowych;
- świadomie odbiera muzykę – słucha (słuchanie analityczne, ukierunkowane przez nauczyciela na wybrane cechy utworu);
- charakteryzuje wybrane utwory muzyczne wysłuchane i omówione na zajęciach oraz inne, określając cechy muzyki, które decydują o charakterze utworu;
- interpretuje (gra i śpiewa) utwory zgodnie ze wskazówkami wykonawczymi umieszczonymi w nutach oraz własnym odczuwaniem muzyki.

Materiały:

- laptop z podłączonymi głośnikami i dostępem do Internetu;
- rzutnik multimedialny;
- nagrania: melodia *Krakowiaczek jeden* w wersji na flecie poprzecznym, dzwonek chromatycznych i schemat rytmiczny na werblu;
- prezentacja *Krakowiaczek jeden*;
- dowolne instrumenty perkusyjne, dzwonki chromatyczne;
- wiadomości na temat czasu trwania nut z portalu muzykotekaszkolna.pl [Lekcja 2.1](#) i [Lekcja 2.2](#)

Metody nauczania:

- pogadanka
- pokaz
- ćwiczenia

Formy:

- praca indywidualna
- praca zbiorowa

Przebieg lekcji:

1. Faza wstępna

- Powitanie
- Sprawdzenie obecności
- Podanie tematu lekcji. Nauczyciel pyta uczniów czy pamiętają jakie mamy w Polsce tańce narodowe (polonez, krakowiak, mazur, oberek, kujawiak). Następnie informuje, że dziś poznają jedyny wśród tych wymienionych, który ma metrum dwudzielne – krakowiak.

2. Faza realizacyjna

- Omówienie cech charakterystycznych krakowiaka – prezentacja.
- dawna nazwa: *mijany, ścigany, dreptany*
- metrum: 2/4
- charakter: żywy
- pochodzenie: Małopolska
- forma: 2 lub 3 częściowa
- układ rytmiczny:

- charakterystyczna synkopa – wyjaśnienie, że synkopa to przeniesienie akcentu na słabą część taktu.

- Prezentacja schematu rytmicznego krakowiaka, zapis i realizacja na dowolnym instrumencie perkusyjnym. W razie braku dostatecznej liczby instrumentów można posłużyć się ołówkami. Nauczyciel pyta uczniów co oznacza metrum 2/4 (w takcie mogą znajdować się dwie ćwierćnuty, albo cztery ósemki). Następnie prosi o przepisanie schematu do zeszytu i zaznaczenie akcentu w drugim takcie czyli synkopy – uczniowie powtarzają za nauczycielem wyraz „syn-ko-o-pa” akcentując i przeciągając drugą sylabę.

- Demonstracja utworu *Krakowiaczek jeden* – próba zaśpiewania pierwszej zwrotki a cappella. (Nagranie melodii włączy się po kliknięciu w głośnik).
- Zaprezentowanie rytmu piosenki przy pomocy nagrania werbla (prezentacja) – przypomnienie wiadomości dotyczących nut i pauz - Lekcja 2.1 i [Lekcja 2.2](#)

Należy kliknąć na podpunkt pierwszy, wtedy otworzy się hiperłącze, odtworzyć lekcję 2.1, następnie powrócić do prezentacji i postąpić podobnie z podpunktem drugim.

- Rozdanie nut utworu – uczniowie podpisują nazwami solmizacyjnymi nuty (karta pracy nr 1). Uczniowie mając do dyspozycji wyświetloną w prezentacji klawiaturę z nazwami dźwięków podpisują nuty krakowiaka.
- Nauczyciel prezentuje poprawną partyturę z podpisanymi nazwami solmizacyjnymi. Uczniowie zaznaczają i korygują ewentualne błędy. Następnie próbują zagrać na dzwonek chromatycznych w parach (w razie braku instrumentów uczniowie grają na klawiaturach za pomocą ołówków).

3. Faza podsumowująca

Wykonanie koncertowe utworu *Krakowiaczek jeden* – klasa podzielona na grupy:

- wokaliści – śpiewają
- instrumentalіści grają
- perkusiści wystukują rytm
- dyrygentem jest nauczyciel, lub wybrany uczeń.

W miarę możliwości uczniowie zamieniają się rolami.

Katarzyna Broj

Zobacz dodatkowe informacje o [krakowiaku](#)